

PETYCJA DO SEJMU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

w sprawie zamiany art. 11 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. „Prawo geodezyjne i kartograficzne” (dalej: *ustawa Pgik*) o brzmieniu:

1. *Wykonawcą prac geodezyjnych lub kartograficznych może być przedsiębiorca, jednostka organizacyjna, a także osoba legitymująca się uprawnieniami zawodowymi w dziedzinie geodezji i kartografii* w przypadku wykonywania przez tę osobę funkcji biegłego sądowego lub mierniczego górniczego.
2. *Wykonawca prac geodezyjnych podlegających obowiązkowi zgłoszenia organowi Służby Geodezyjnej i Kartograficznej* ustanawia legitymującego się odpowiednimi uprawnieniami zawodowymi kierownika prac geodezyjnych.
3. W przypadku gdy wykonawcą prac geodezyjnych jest osoba wykonująca funkcję biegłego sądowego lub mierniczego górniczego, *uznaje się ją za pełniącą funkcję kierownika prac geodezyjnych;*

na tekst będący uproszczoną wersją obecnej treści:

1. *Wykonawcą prac geodezyjnych lub prac kartograficznych mogą być wyłącznie osoby legitymujące się odpowiednimi uprawnieniami zawodowymi w dziedzinie geodezji i kartografii, stosownymi do wykonywanych prac.*
2. *Wykonawcę prac geodezyjnych podlegających obowiązkowi zgłoszenia organowi Służby Geodezyjnej i Kartograficznej uznaje się za pełniącego funkcję kierownika prac geodezyjnych.*

UZASADNIENIE

Art. 11 ustawy Prawo geodezyjne i kartograficzne, obowiązujący od 17 maja 1989 r. został dwukrotnie nowelizowany. Pierwsza nowelizacja z 5 czerwca 2014 r. (Dz. U. z 2014 r. poz. 897) zmieniła przepis przedmiotowego art. 11 wprowadzając nowe jednostki redakcyjne w postaci ust. 1 i ust. 2. Następna nowelizacja z 30 kwietnia 2020 r. (Dz. U. z 2020 r. poz. 782) zmieniła treść ustępów 1 i 2 oraz wprowadziła nowy ust. 3.

Treść Art. 11 *ustawy Pgik* i jej dalsze modyfikacje, zastosowane w praktyce firm geodezyjnych jak i w działalności organów administracji geodezyjnej spowodowała szeroką falę nadużyć, na przykład „modernizacja” EgiB w , gdzie działki potraciły nawet po 50% swojej powierzchni a prace były wykonywane przez osoby bez uprawnień, oraz bez kierownika prac.

Te modyfikacje równocześnie doprowadziły do obniżenia jakości wykonywanych opracowań geodezyjnych, jak i do degradacji jakości stanu państwowych zasobów geodezyjno – kartograficznych. Obecnie obowiązujący wyżej przytoczony i wnioskowany do zmiany art.11 *ustawy Pgik* w postaci trzech ustępów, spowodował w procesie prowadzenia każdej firmy geodezyjnej **dychotomię kompetencji i odpowiedzialności** powodując „rozmycie” tych dwóch elementów. Skutkiem wprowadzenia i długotrwałego obowiązywania, tak wadliwego przepisu, jest powszechnie występująca sytuacja, w której nieposiadający uprawnień geodezyjnych „wykonawca” wynajmuje sobie posiadającego uprawnienia geodezyjne „kierownika prac” do wyłącznie podpisania (autoryzowania) operatu technicznego, który właśnie sporządził tenże niefachowy wykonawca. Operat techniczny, to dokumentacja zawierająca końcowy efekt terenowych pomiarów geodezyjnych, analiz, obliczeń, sprawozdań, wykazów i map stanowiących obraz kartograficzny przedmiotu całej pracy.

Wadliwość, a nawet absurdalność dotychczasowych zapisów zawartych w art.11 *Pgik* widoczna jednoznacznie w takcie jego czytania nasuwa następujące wnioski:

Z ustępu 1 wynika że:

- osoba posiadająca uprawnienie zawodowe w dziedzinie geodezji i kartografii, jeśli nie wykonuje funkcji biegłego sądowego lub mierniczego górniczego, nie może być wykonawcą prac geodezyjnych lub kartograficznych. Jest to oczywisty absurd a jednocześnie stoi w sprzeczności z treścią art. 5 ust. 1 Prawa przedsiębiorców zezwalającego na działalność nierejestrową – osiągnięcie między innymi batalii Rzecznika Małych i Średnich Przedsiębiorców;

- słowa: „przedsiębiorca”, „jednostka organizacyjna” należy rozumieć jako „osoba lub organizacja zarejestrowana w PKD w kategorii 12.17.Z”, słowem każdy, kto rejestruje swą działalność gospodarczą w PKD 12.17.Z. nazywany może być przedsiębiorcą geodezyjnym, i tak dzieje się w rzeczywistości, że nawet właściciel sklepu spożywczego w majestacie art.11 *Pgik* może prezentować się i być przez administrację geodezyjną uznawany za „wykonawcę prac geodezyjnych”.

Komentarz: skutki takiego stanu rzeczy są oplakane. Ostatni raport kontroli NIK przeprowadzonej w organach administracji geodezyjnej w skali całego kraju dowodzi postępującej degradacji jakości materiałów Państwowego Zasobu Geodezyjnego i Kartograficznego, niestety rozdzielonego na 480 powiatowych części.

Z ustępu 2 wynika że:

- zapis ten poprzez ujęcie go w formule prawnej w postaci art. 11 *Pgik* wprowadza w proces kierowniczy każdej firmy geodezyjnej dychotomię stanowiskową kompetencji i odpowiedzialności w jej działaniu decyzyjnym i wykonawczym, a jego autorzy wykazali się brakiem pojęcia o pragmatyce egzystencji firmy geodezyjnej i jej aspektów natury socjologicznej;
- Przedmiotowa dychotomia odwróciła naturalny porządek kolejności i poziomu stanowisk pracy w strukturze każdej firmy geodezyjnej. W normalnie działającej firmie, to jej kierownik ustanawia spośród swych pracowników wykonawcę, a czynność ta poza regulaminem firmy nie usztywniona jest żadnym zapisem prawnym i należy do właściwości jej kierownika, który dla zleceniodawcy jako swojego klienta, jak i dla organów administracji państwowej jest w jednej lub wspólnej osobie kierownikiem i wykonawcą. I tylko wówczas wiadomo, kto odpowiada za jakość produktu i za właściwą kompetencję w wykonywaniu prac geodezyjnych i ich dokumentów wynikowych;

Z ustępu 3 wynika:

- Jeśli wykonawcą jest biegły sądowy lub mierniczy górniczy, to łaskawy ustawodawca i tym samym organ administracji geodezyjnej, uznaje ich jako pełniących funkcję kierownika prac. Jest to ta sama dychotomia tylko w odwróconej kolejności.
- Treść tego ustępu przesądza, że „wykonawca” traktowany jest przez organ administracji geodezyjnej instrumentalnie czyli jako narzędzie (przedmiot) do bez kosztowego pozyskiwania danych do państwowych baz danych. Takie strukturalizowanie, to zabieg czysto socjotechniczny, dający formalnie podstawę prawną administracji geodezyjnej do ingerencji w sferę prywatności firmy – „wykonawcy”, w prowadzenie przez właściciela jego prywatnej firmy geodezyjnej, przy równoczesnym braku prawa naturalnego i moralnego do tego rodzaju praktyki.

Na tym właśnie polega paradoks idei obecnie obowiązującej treści art. 11 *Pgik*, który stoi u podstaw niniejszej petycji.

Wniosek końcowy

Z definicji dychotomii w konstruowaniu przepisów prawnych i w budowie relacji sprawczych między prywatną firmą i organem administracji geodezyjnej jasno wynika, że poprzez dotychczasowe zapisy art. 11 *Pgik* w branży geodezyjnej dychotomia ta stanowi objaw choroby jej struktur organizacyjnych. Dychotomia kompetencji i odpowiedzialności z samej swej natury jest groźna chorobą, dlatego uwzględnienie niniejszej petycji staje się sprawą pilną, zatrzymującą dalszą degradację zasobów baz danych geodezyjnych i warunków pracy i zasad działania firm geodezyjnych samodzielnie wykonujących prace geodezyjne na użytek społeczeństwa i państwa polskiego, w interesie każdego jego obywatela.

Przesłanką prawną proponowanej do zmiany treści art. 11 *Pgik* są następujące cztery akty prawne:

- 1) Art. 22 Konstytucji RP z 1997 r.
- 2) Ustawa *Prawo Przedsiębiorców* z 6 marca 2018 r. (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 221) a w szczególności art. 43, ust 1 tej ustawy.
- 3) Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 27 lutego 2017 w sprawie wykazu zawodów regulowanych i działalności regulowanych, przy wykonywaniu których usługodawca posiada bezpośredni wpływ na zdrowie lub bezpieczeństwo publiczne, w przypadku których można wszcząć postępowanie w sprawie uznania kwalifikacji, (Dz.U. z dnia 3 marca 2017 r. poz. 468).
- 4) Dyrektywa nr 2005/36/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z 7 września 2005 r.